

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 292

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 14, 1937

LETO XL — VOL. XL

Korist ameriškega državljanstva

Zadnji teden je bilo zopet par sto delavcev pri raznih podjetjih v Clevelandu odslovljenih od dela, in to pot iz vzroka, ker niso ameriški državljani. Podjetja so izjavila, da morajo v prvi vrsti gledati, da dobijo državljani delo in šele potem se ozirajo na druge ljudi.

Mi dobro vemo, da kadar nastane vprašanje kruha in zasluzka, tedaj je nemogoče vpraševati po državljanstvu, kajti končno sta oba enaka, državljan in nedržavljan, ker niti prvi, niti drugi ne moreta živeti brez dela in zasluzka. V tem se ne bi smelo delati nobene razlike. Toda na svetu pride tako, da včasih zmanjka dela, in tedaj se vsaka država v prvi vrsti potegne za svoje državljane in skrbi, da imajo ti prednost pri delu, do čim pridejo v poštev na drugem mestu nedržavljan. To je bridka resnica, kateri se nikakor ne moremo ogniti.

Na drugi strani je pa bridka resnica, da je v 99 slučajih izmed 100 položaj tak, da je tujecemec v Ameriki sam kriv, da ni ameriški državljan. "Ameriška Domovina" je tekom zadnjih 30 let proslila, rotila, svetovala in pomagala ob vsakem času in povsod, da olajša rojakom pridobitev ameriškega državljanstva. V vseh ozirih smo šli rojakom na roke, prosili jih, učili jih, vlekli jih iz zagate in stisniti, samo da smo jih naredili sposobne za ameriško državljanstvo.

Tisoče in tisoče pametnih in razsodnih rojakov nam je sledilo. Danes smo ponosni na približno 20.000 naših rojakov, ki so v Clevelandu in v okolici ameriški državljani. Tudi ti so mišlili prvotno kako vražje težko je postati državljan, kar pa ni res. Samo malo dobre volje, poslušaj in malo pomoči, pa se pride do cilja.

Samo v letu 1935 je 822 naših ljudi v Clevelandu dobilo ameriške državljanske papirje, lansko leto 499, letos pa že 568, torej v treh letih skoro 2.000 novih naših državljanov v Clevelandu. Ljudje so se pobrigali, mi smo pomagali, pa je bil dosežen uspeh.

Danes ponovno prosimo in pozivljemo naše ljudi, da se pripravijo za državljanstvo. Vas je več kot tisoč v Clevelandu, ki nimate niti prvega papirja. Pa vendar se ga tako lahko dobi. Slednje potrebujete: znati morate za dan prihoda, mesec in leto, kdaj ste bršili v Ameriko, kje ste šli na parnik in kako je bilo parniku ime. Ako dobro ne veste, bomo mi pomagali.

Nadalje, poudarimo se slikat, v Beros Studio ali k Bukovniku. Slike morajo biti narejene na tančno pod prepisih vlade, in omenjena fotografija že vesta kako in kaj. Slike ne smejo biti več kot 30 dni stare. Potem pa pridite v poštni urad A. Kollanderja v S. N. Domu in zahtevajte money order za \$2.50. Mr. Kollanderl že ve, kako se napravi. Ko imate money order in fotografije, pridite ob sobotah ob 1. uri popoldne v naš urad in mi storimo ostalo.

Oni rojaki, ki so prišli v Ameriko pred junijem mesecem, leta 1906, ne potrebujejo money order, samo slike morajo imeti. Pokazati pa morajo kakšne stare listine, dokumente, društvene knjižice, poročne, krstne liste otrok, potrdila za najemnino, itd.

iz katerih je razvidno, da so od leta 1906 v Ameriki.

Tri tedne potem, če je vse v redu, ko vam mi spišemo prošnjo, dobite poziv, da greste na sodnijo, kjer dobite uradno listino — prvi papir. In ko ste imeli prvi papir dve leti, vložite prošnjo za drugi papir. O tem pa dobiti vselej natančna pojasnila v državljanski šoli, ki se vrši ob četrtkih v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. Torej, delo je lahko, koristi velike, pomagajte si samim sebi, da ne boste vedno preganjani.

Carniola Tent, 1288

Društvo Carniola Tent št. 1288 T. M., je izvolilo sledeče uradnike: predsednik Jos. Babnik, podpredsednik Jos. Sušnik, John Tavčar, tajnik, Felix Štrumbel, blagajnik, Ivan Babnik, zapisnikar. Nadzorniki: Anton Zupan, Jos. Drobnič, Vinko Klemenčič. Bolniški odbor: Frank Žnidaršič, Matt Kern, Vinko Klemenčič, reditelj Frank Kovačič. Zastopnika za Klub društev SND: John Tavčar, Felix Štrumbel, za konferenco SND Vinko Klemenčič, za konferenco SDD Viktor Klinc. Društvo zbora je vsako 4. nedeljo v mesecu v dvorani št. 1 SND.

Novi odbor

Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ je izvolilo ves sedanji odbor in sicer duhovni vodja Rt. Rev. Msgr. Ponikvar, predsednica Helena Mally, podpredsednica Marie Gornik, tajnica Marija Hocevar, 21241 Miller Ave., blagajničarka Frances Mačero, zapisničarka Julija Brezovar, varčevalnica Frances Kasunič. Nadzornice: Frances Novak, Mary Škulj in Dorothy Strniša. Johana Mišmaš in Mary Hren zastopnici skupnih društev fare sv. Vida Zdravniki: dr. Seliskar, dr. Oman, dr. Perme, dr. Perko in dr. Škur. Seje vsak prvi ponedeljek v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida.

Pevski zbor Ilirija

Vse starše pevskega zbora Ilirija se opozarja, da se vrši v sredo večer skupni sestanek ob 7:30 v cerkveni dvorani. To bo v korist in zabavo otrokom, ki so pri zboru Ilirija, kajti prirejena bo božična zabava za vse otroke. Dolžnost staršev je, da gotovo pridejo in so prav vljudno vabljeni.

Delavci in Burton

60 delavcev, ki so prideleni mestnemu oddelku za čiščenje cest, je prišlo včeraj prositi mestno vlado, da jim da vsaj toliko, da si kupijo kruha. Vsi so povedali, da delajo že štiri tedne za mesto, pa niso dobili še nobene plače. Mestni blagajnik je dal vsakemu delavcu \$10.00 na račun.

Skočila z mosta

Komaj 31 let stara Mrs. Della Balzow, 12121 Saywell Ave. je včeraj skočila s Superior-Detroit viadukta. Truplo je priletelo spodaj na tračnice Erie železnice. Doma je pustila pismo, v katerem pravi, da gre v smrt, ker ima neozdravljivo bolezen. Na istem mestu je tekom letošnjega leta skočila v smrt že dvanajst oseb.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici se je podala Miss Bertha Gregorac, 1177 E. 74th St., kjer se je podvrgla operaciji. Obiski zaenkrat niso dovoljeni.

Mestni councilmani so brez denarja

Odkar so državni pregledovalci knjig dognali, da so mnogi councilmani dobili preveč plače od mesta ali plače, do katerih nikakor niso bili upravičeni, je mestni blagajnik dotičnim councilmanom zadržal njih sedanjo plačo. Že od novembra meseca noben teh councilmanov ni dobil plače. No, in božič prihaja, councilmani so pa suhi. Sinoči so torej naprosili dotični councilmani, ki dolgujejo mestu denar, predsednika zbornice, da imenuje poseben odbor, ki naj pronajde, kako bi ti councilmani prišli do denarja. V odbor so bili imenovani: John M. Novak, Edward Pucel, Geo. Travnikar in Emil Crown, vsi naši ljudje. Proti tem ni nobene pritožbe, da bi kaj preveč dobili. V četrtek je sklicana tozadevna seja, ki naj pronajde, kako naj ostali councilmani, po številu 24, pridejo za božič do denarja.

Društvo žužemberk

Samostojno društvo žužemberk je izvolilo sledeče uradnike za 1938: predsednik Fr. Jerič, podpredsednik Andrej Škerl, tajnik in zapisnikar John Ubic, 1426 E. 53rd St., blagajnik Jos. Slogar, pomočnika pri blagajniku: John Zaverl in Andrej Škerl. Nadzorniki: John Kastelic, Joe Slogar Jr. Zastopnik za SND in Klub društev: John Ubic. Zdravniki dr. Oman in dr. Perme. Seje vsako prvo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani št. 3, S. N. D.

Sawyer in Gongwer

Veliko razočaranje so doživeli včeraj v glavnem uradu demokratske stranke, ko je Charles Sawyer, nekdanji podgovernor države Ohio izjavil, da mora biti konec bosizma v demokratski stranki v Clevelandu. Razočaranje je prišlo, ker je Gongwer, načelnik stranke, sprt z gubernatorjem Daveym in je nameraval podpirati Sawyerja za gubernerja, a Sawyer je sedaj tudi napadel Gongwerja. Mr. Sawyer je tekom svojega govora ostro obsodil bosizem v politični stranki, ki je samo za profit posameznikov, ki stranko izkoriščajo. Izjavil je, da če bi imela stranka voditelje kot je sodnik Frank J. Lausche, bi bila vselej zmagovita.

Iz Floride

Robert Stern poslila iz Miami, Florida, mnogo pozdravov svojim znancom in prijateljem v Clevelandu. Njegov naslov je: Robert Stern, 1825 S. W. 7th St., Miami, Fla. V Floridi ostane do konca aprila meseca.

Božična številka

Božična številka "Ameriške Domovine" izide v torek, 21. decembra. Kdor izmed cenjenih trgovcev želi še naročiti božični oglas, naj to stori najkasneje do petka 17. decembra. Enako tudi naročila za božične pozdrave in za pošiljatev božične številke vašim sorodnikom in prijateljem. Na pozneje došla naročila se ne bomo mogli ozirati.

Klepec okraden

Louis J. Klepec, 9714 Marah Ave., ki dela na gasolinski postaji na Moreland boulevardu, je bil včeraj na postaji oropan za \$40. Devet drugih ropov se je ob istem času pripetilo v mestu.

Koledarji

Kdor hoče koledar za prihodnje leto ga lahko dobi ako se zgleda pri Frank Zakrajšku na 6016 St. Clair Ave.

Predsednik Roosevelt grozi japonskemu cesarju

Washington, 13. decembra. Predsednik Roosevelt je danes osebno diktiral močeno protest v imenu ameriške vlade, ker so Japonci bombardirali in potopili ameriško topničarko Panay. Obenem zahteva predsednik absolutno opravičilo in popolno odškodnino za povzročeno škodo.

Roosevelt je obenem zapovedal, da mora biti njegov protest osebno predložen japonskemu cesarju, kateremu so japonski vojaški poveljniki odgovorni za svoja dejanja. Bilo je prvič, da se je predsednik Roosevelt osebno podal v japonsko-kitajski spor.

Šangaj, 14. decembra. Preiskava je dognala, da je bilo 92 oseb mrtvih ali pa se jih pogreša po bombardiranju, katerega so Japonci povzročili preteklo nedeljo na ameriško lastnino. Angleške in ameriške bojne ladje iščejo pogrešane, ki se morajo nahajati ob bregovih Jangtse reke.

Društvo Kras št. 8 SDZ

Društvo Kras št. 8 SDZ je izvolilo sledeči odbor za 1938: predsednik Louis Jerič, podpredsednik John E. Lokar in Anton Stefančič, tajnik Joško Jerič, 844 E. 15th St., blagajnik Ivan Kapelj, zapisničarka Jennie Koželj. Nadzorniki: Lawrence Leskovec, August F. Svetek in Mary Kobal. Zdravniki dr. Anthony Škur. Zastopniki za S. D. na Holmes Ave. Ignac Medved, Henry Kodelja in Jennie Kželj. Seje se vrši vsak 2. petek v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave. ob 7:30 zvečer.

"Kanarčki"

Glavna letna seja Mladinskega pevskega zbora "Kanarčki" se vrši v torek, 14. decembra ob pol 7. uri zvečer za "Kanarčke" in ob pol 8. uri za vse starše in podporne člane. Vljudo so proseni starši, da posejijo to sejo in da izvolijo odbor, kateremu boste radi sledili. — Tajnica.

Rooseveltova drevesa

Predsednik Roosevelt je dal na svojem posestvu v Hyde parku posekati 1.000 mladih božičnih dreves, ki bodo razposlana raznim revnim družinam.

Zahvala

Šivalni klub Slovenskih žen na St. Clair Ave. je daroval \$3.00 v pomoč odboru Jugoslovanske šole moderne umetnosti. V imenu odbora se zavednim ženam iskreno zahvaljuje — J. Okorn, blagajnik.

Šesta obletnica

V četrtek ob 6. uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Vida brala sv. maša za dušnico za pokojno Jennie Stražišar ob priliki 6. obletnice njene smrti. Prijatelji vabljeni.

Direktorska seja

V torek večer se vrši redna direktorska seja direktorija S. N. D. na St. Clair Ave. — Tajnik.

Zadušnica

Za pokojnim Mihael Kolarjem se bo brala sv. maša v sredo ob 6. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida. Prijatelji in sorodniki rankega so prijazno vabljeni.

Mr. Jack Košir

Pri Mr. Kogovšku na 15606 Holmes Ave. naj se zgleda Mr. Jack Košir, ki ima na omenjenem naslovu pismo denarne vsebine.

Papež obžaluje vojno med Kitajci in Japonci

Rim, 13. decembra. Tekom konsistorija sv. kolegija kardinalov je papež Pij XI močno obžaloval spopad med Kitajci in Japonci kot nepotreben in okrut, in enako je obžaloval barbarsko početje vlad v Rusiji in v Nemčiji. Konsistorij je bil sklican, ker namerava papež imenovati nove kardinale. Glede španije se je sv. oče izjavil, da pričakuje, da bo kmalu konec bratomornega klanja.

Pokojni Anton Darovec

Kot smo poročali je v nedeljo zjutraj preminul eden prvih slovenskih pionirjev, ko je smrt pobrala dobro poznanega Antona Darovca, ki je stanoval dolga leta na 19114 Shawnee Ave. Zadnjih trinajst let je sedel v malem vozičku in trpel hude bolečine radi kostnega revmatizma, ki ga je dobil tekom prvih let, ko je došel v Ameriko. Težko je opisati vse trpljenje, katero je moral prenašati. O tem vedo le oni, ki so prizadeti. Pokojni je bil doma iz Dolnje Straže pri Novem mestu. V domovini je bil kovarski mojster, pri hiši se je rekel pri Dragonarjevih. Pokojni je bil star 70 let. Prvič je bil poročen v domovini. V Ameriko je prišel maja meseca leta 1899. Prva njegova dela so bila v tovarnah za železo, pozneje je opravljal mizarška dela, zadnjih 13 let pa ni delal več. S težavo je rabil berglje ali pa sedel v dvokolesnem vozičku. Od prve soproge žive še sledeči otroci: Anton, Julija, poročena z Mr. Jos. Samsa, in Jennie poročena z Mr. Goletom. Drugič se je poročil v cerkvi sv. Vida pred 29. leti z Mrs. Mary Krajc, doma iz Lipovca pri Ribnici. Pokojni je bil tudi član društva Slovenski Dom št. 6 S. D. Z. in tudi ustanovnik tega društva. Sosedje poročajo, da je bil zelo miroljuben človek, varčen in dober gospodar, eden prvih naseljencev v Nottinghamu. Pogreb rankega se vrši v sredo ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Kristine pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Pokopan bo na sv. Pavla pokopališču. Prizadetim sorodnikom izrekamo naše globoko sožalje, naj ranjki po tolikem trpljenju v miru počiva pri Bogu!

Državni agenti

Tekom pretekle nedelje je dospelo v Cleveland več državnih agentov komisije za kontrolo opojne pijače. Hodili so po goštinah in skušali dognati, če kdo prodaja opojno pijačo ob nedeljah. Polcija je pa na zapadni strani zaprla dva gostilničarja, ki sta točila še ob 4. uri zjutraj žejinim opojno pijačo.

Šole zaprte v Conneatu

Iz mesta Conneaut, Ohio, se poroča, da so tam zaprli vseh sedem javnih šol za nedoločen čas. Vzrok je pomanjkanje denarnih sredstev. 1.800 otrok se nahaja na domovih in 68 učiteljev in učiteljic je brez zasluzka.

Važna seja

Člani društva Slovan, št. 3 SDZ imajo v sredo 15. decembra glavno sejo ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. Vabljeni so vsi člani, da so gotovo navzoči. — Tajnik.

V bolnišnico

S Svetkovo ambulanco je bil odpeljan v Huron Rd. bolnišnico Mr. Paul Martič, 14511 Sylvia Ave. Nahaja se v sobi št. 408. Želimo mu skorajšnjega zdravlja.

Nacionalisti v Španiji so začeli z ofenzivo na treh frontah. Socialisti v obupni borbi

Hendaye, Francija, 13. decembra. Iz glavnega stanu španskih nacionalistov v Irunu se poroča, da so včeraj začeli nacionalisti dolgo obetano ofenzivo. Udarili so zaeno na treh frontah, pri Toledu, pri Teruelu in pri Brunete.

Kot trdi poročilo nacionalistov so slednji udarili hitro kot blisk in da se je obramba madridske armade takoj izjavila. "Socialisti se ne morejo ustavljati našim napadom," se glasi poročilo nacionalistov.

Ofenziva pri Toledu in pri Brunete ima za namen prodirati proti Madridu, glavnemu mestu, ki jih projektirajo.

Predsednik in kongres sta pripravljena pomagati ameriški Irgovini, da preneha kriza

Washington, 13. decembra. Med predsednikom in med voditelji kongresa je prišlo do sporazuma, da se naredijo takoj gotove postave, namenjene v pomoč ameriškega businessu. Predsednik je privolil razne zahteve industrij in obenem pripomnil, da bo vlada storila vse, kar industrije zahtevajo, toda industrija mora držati besedo in zaposliti nudoma milijone brezposelnih.

Najprvo se bo izvršila revizija davkov ne razdeljene dobičke veleindustrij. Slednje to v prvi vrsti zahtevajo. Kongres ima to zadnevno predlogo že v delu in bo sledila revizija davkov takoj v prvih tednih meseca januarja, ko se kongres snide k rednemu zasedanju.

Na to pride na vrsto zahteva ameriških železnic, da vlada

dočim se vrši ofenziva pri Teruelu v namenu, da zasedejo nacionalisti začasno glavno špansko mesto Valencio.

V okolici Zaragose imajo nacionalisti zbranih 270 vojnih letal, najvišje število, katerega so se tekom civilne vojne še posluževali. Pri prvem napadu so nacionalisti razbili 25 vladnih letal, dočim so sami zgubili samo eno.

Obenem je bilo včeraj tudi mesto Madrid bombardirano. Nacionalisti so tekom tridesetih minut poslali v mesto nad 500 težkih projektilov.

dovolj, da zvišajo cene za prevoznino blaga in ljudi. Železnice zahtevajo letno \$517.000.000 več dohodkov. Zaslisanja se že vršijo in bo padla odločitev 20. februarja.

Ob istem času je pa kongres na delu, da preuredi davke tako, da zvezna blagajna ne bo preveč trpela radi zgube davka na nerazdeljene dobičke. Treba bo najti pota in sredstva, da se dobi \$400.000.000 novih davkov.

To bodo skušali narediti tako, da bo davek splošno razdeljen, ne da bi ta ali oni občutil, kot n. pr. 25 centov pri galoni žganja, pri delnem zvišanju colnine na nekatere predmete, ki predstavljajo "razkošje," itd. Obenem nameravajo tudi zvišati davek na bogate dedščine, kar zna prinesiti nadaljnjih \$100.000.000 na leto.

Skoro 90.000.000 ljudi je prvič glasovalo v Rusiji. Volitve so bile le potrdilo od diktatorja Stalina priporočenih oseb

Moskva, 13. decembra. Skoro 90.000.000 Rusov je preteklo nedeljo prvič od obstoja sovjetske Rusije glasovalo. Kot je bilo pričakovati je bil Stalin enoglasno izvoljen za nadaljnega diktatorja sovjetske Rusije. Proti-kandidata ni bilo.

Izvoljena je bila tudi vsa lista 1143 moških in žensk, ki bodo tvorili nekaj ruski parlament. Izvoljeni so bili vsi oni, katere je priporočil centralni odbor komunistične stranke.

Po cestah so na dan volitev igrale godbe in vihrale rdeče zastave. Ljudje so nekako kot v paradi korakali na volišče. Ob polnoči je radio naznanil "zmago." Vlada pravi, da so volili skoro vsi, razven onih, ki so bili bolni.

Na dan volitev je kazal toplomer 15 pod ničlo. V mnogih vaseh so moški prebivalci vzeli s seboj harmonike, s katerimi so se zabavali v volivnih prostorih. Pnekod so ljudje celo plesali po cestah.

Volivci so glasovali samo za dva kandidata; enega za sovjetsko zbornico unije in enega za sovjetsko zbornico narodnosti, kar odgovarja nekako senatni in poslanski zbornici kongresa v Zed. državah.

Nova zbornica se zbere v središnji januarja in bo poslovala na mesto sedanjega centralnega izvršnega odbora.

Na dan volitev je dala sovjetska vlada umoriti štiri visoke bivše boljševiške uradnike, kot n. pr. načelnika ruske vojne zračne flote, bivšega načelnika tajne policije in druge. Vsi so bili spoznani krivim, da so se "zarotili" proti Stalinu.

K molitvi

Članice društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so prošene, da pridejo v sredo ob dveh popoldne k molitvi za pokojno sestro Frances Škufca, 961 E. 143rd St. V četrtek naj se pa udeležijo pogrebne sv. maše.

Pogreb Mrs. Škufca

Pogreb Frances Škufca se vrši v četrtek ob 8:30 zjutraj iz hiše žalosti na 961 E. 143rd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na sv. Pavla pokopališče pod vodstvom Frank Zakrajška.

Glavna seja

Članice društva sv. Neže št. 139 C. K. of O. imajo v sredo 15. dec. glavno letno sejo ob navadnem času in v navadnih prostorih. Važnost letne seje je tako velika, da ne bi smela nobena članica izostati. Ena bo dobila tudi lepo darilo.

Električna darila

V prodajalni Jos. Kalan in sin, 6421 St. Clair Ave. dobite polno izbero raznih finih električnih daril za božič.

* Enajst oseb je v nedeljo umrlo radi vročine v Rio de Janeiro, Brazilija.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmašalih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cента.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cента.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1900, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 292, Tues., Dec. 14, 1937

Kam koraka Jugoslavija?

Nam ne more nihče očitati, da nismo iskreni prijatelji naše rojstne domovine, ki je po svetovni vojni dobila ime Jugoslavija, kjer so se združili bratje treh jugoslovanskih plemen — Srbi, Hrvati in Slovenci. Pobijali smo od začetka pa vse do danes in bomo še naprej pobijali vsako separatistično idejo, ki ima za smernico razcepiti Jugoslavijo in jo spremeniti iz močne, značajne države v slabotno državo, ki bi bila podvržena neprestanim intrigam sosednjih držav.

Dasi smo ameriški državljani in smo si Ameriko izbrali za svojo nevesto, pa smatramo in tudi globoko čutimo v naših srcih, da je Jugoslavija še vedno naša častljiva mati, kateri smo dolžni ljubezen in spoštovanje. Pri tem ne pride v poštev vlada, kakoršna imajo v Jugoslaviji. Dežela, rodna tla, hišice naših staršev, grobovi naših očetov, mater, sester in bratov, mila slovenska govorica, naš slovenski značaj in enako, to je, česar ne moremo in ne bi smeli nikdar pozabiti.

Pa vendar pozabimo dostikrat. V tem pogledu smo mi Jugoslavlani na napačnem potu. Nikdar skoro ne bomo videli pri nasprotniku ali pri sosedu kaj slabega, toda kar je količjak slabega pri nas, to nosimo dosledno na sonce in to pimo in solimo, da mnogokrat razumnega človeka glava boli. Vse preveč poudarjamo naše napake in zla, brez katerih ni noben narod na svetu, vse premalo poudarjamo naš značaj, naše vrline in čednosti, katerih je jugoslovanski narod tako poln, da se zdi, da je bil od Boga Stvarnika izredno nadarjen.

To smo navedli za uvod današnjega članka, da ga ne bo nihče smatral, češ, da smo zavzeli drugo stališče, kot smo ga imeli vse od rojstva Jugoslavije pa do danes in katerega se bomo še zanaprej držali. To naj velja za naše ameriške naseljenke kot našim bratom in sestram v domovini. Ljubezen do Jugoslavije nam narekuje, da spregovorimo besedo in rečemo, da koraka jugoslovanska vlada zadnje čase v napačno smer.

Če je kak narod demokratičen po razumu in duhu, je to jugoslovanski narod. Od Kosovega polja in od Gospevete in vse do današnjih dni so bili Jugoslavlani demokrati v vseh ozirih, v narodnih, kulturnih in v političnih. Visoke gospode niso nikdar ljubili, visoke politike in mešanice, ki prihaja z njo, so sovražili — skratka, Jugoslovani je bil vselej odprtega značaja, priprost in po mišljenju enako demokratičen kot more biti sleherni svobodoljubni Amerikanec.

Opazili smo zadnje čase, da se jugoslovanska vlada ne približuje narodu, pač pa se mu je začela odtujevati. Ako so brzojavna in druga poročila, ki jih dobivamo za priobčitev, resnična, tedaj se nahaja naša majka Jugoslavija na potu, ki vodi proč od narodnega demokratičnega duha Jugoslavije in ki vodi v reakcijo, v absolutizem, v diktatorstvo, kakoršnjega imajo danes v Nemčiji, Italiji in v Rusiji.

Vse od zaključka svetovne vojne je bila Jugoslavija iskrena prijateljica demokratičnih držav, kakor so predstavljanje po Angliji, po Zedinjenih državah in po Franciji. S temi državami, razven Amerike, je imela Jugoslavija iskrene prijateljske stike, ki so vselej zadostovali, da garantirajo Jugoslaviji samostojnost in podedovano demokratičnost — skratka, Jugoslavija je bila zaveznica in prijateljica demokratičnih držav.

Zadnje čase se je to spremenilo. Ministerski predsednik Stojadinović, kateremu se sicer tudi ne more očitati, da bi imel zle misli o bodočnosti Jugoslavije, mora imeti danes — slabe svetovalce, kar se tiče svetovne politike. Jugoslavija se ozira, kar se tiče njene današnje vlade, proti Berlinu in proti Rimu. V Rimu je Mussolini, neizprosni sovražnik našega naroda, v Berlinu je Hitler, dedni morilec slovanstva. V Parizu so od nekdaj naši največji prijatelji, in mi v Ameriki se trudimo, da ustvarjamo prijateljstvo Amerike napram Jugoslaviji.

Kaj išče Stojadinović v Rimu, kaj v Berlinu? Trojanjskega konja, katerega so Grki poslali v Trojo svojim sovražnikom v darilo, da so s tem darilom pozneje uničili Trojanje? Današnja jugoslovanska vlada nima ničesar iskati v Berlinu in v Rimu, nasprotno, njen svetovni ugled zginja, ko se pridružuje sovražnikom demokracije. Vse okoli nas nam kaže, da gremo naprej. Jugoslavija mora naprej, toda ne z Mussolinijem in Hitlerjem, pač pa z ameriško demokracijo. Več svobode daste narodu, bolj je zadovoljen in ra je poslušna pametne postave. Bolj zatirate narodno zavest, tembolj puntarski je narod. Vsa zgodovina nam to jasno kaže. Mi iskreno želimo, da sledi Jugoslavija demokraciji. V njej je njena sijajna bodočnost.

Kaj pravite!

Policijski komisar v New Yorku zahteva, da morajo iti vsi policisti v pokoj, ko dosežejo starost 63 let. Znani kolumnist Jack Raper od Cleveland Pressa vabi zdaj te policmane v Cleveland. Temu se bodo z vsemi štirimi upli clevelandski raketirji, ki imajo zdaj lepe čase.

BESEDA IZ NARODA

V pomoč revnim

Euclid, O. — Zima je tukaj. Približuje se rojstvo Kristusa, ko se vsi krščanski narodi veselijo in slave njegovo rojenje. Veliko je nas, kateri ne moremo dati našim otrokom onega, ki je potrebno za ta dan, da bi imeli kaj boljšega na mizi, ali kakih igračk. Zato je Slovenski demokratski klub iz Euclida sklenil, da se kaj pomaga revnim za božične praznike in sicer z božičnimi košarami, otroškimi igračkami in če mogoče s kako obleko.

Dragi rojaki! Vsi, ki morete kaj pomagati, pomagajte! Klub vam bo hvaležen in hvaležni vam bodo naši potrebni rojaki. Na 18. decembra priredimo v ta namen veliko prireditev, za katero bo vstopnina po 50 centov. Dajmo kupiti kar več vstopnic, da s tem pomagamo revnim. Naj vsak član proda najmanj deset vstopnic in tudi ostali rojaki, kolikor jih morejo. S tem bomo precej pomagali revnim našim družinam. Društveni dom je dal v ta namen dvorano brezplačno. Zato pa tudi ostali pomagajte, kolikor morete. Bodoite zagotovljeni, da oni, ki jim bomo storili kaj dobrega za božične praznike in jih s kakim darom razveselili o božiču, vas ne bodo pozabili.

Zato vam pa kličem, da se odzovete in v soboto 18. decembra zvečer pridete vsi v društveni dom na Recher Ave. Pozdravi!

James Robich,
direktor Doma.Skrivnostno življenje
tjulenjev

Tjulenj z Alaske, čigar koža daje posebno dragoceno krzno, tako zvani "rjavi sealskin," živi na otokih Pribilov v Beringovem prelivu, ki spadajo k Alaske. Ko so Zedinjene ameriške države leta 1867 kupile Alasko od Rusije, so ondaj živele velike črede tjulenjev, skupaj krog štirih milijonov, vendar so jih v naslednjih 25 letih tako neusmiljeno lovili in pobijali, da se je to velikansko število skrčilo na 100.000 glav. Tedaj šele je neki mednarodni dogovor zaščitil tjuljenje, tako da jih je zdaj na tem otočju 1½ milijona.

Življenje alaskovega tjulenja (seal-a) je romantično in skrivnostno. Tjulenji prihajajo le po enkrat na leto na Pribilovske otoke, da se ondaj razplodijo in spravijo mladiče na svet. Njih prihod je skoraj do dneva iz leta v leto isti. Da si pa tjulenji vprav Pribilovske otoke izberejo za svoj "randi," je pa od tod, ker so otoki neprestano, od pomladi do jeseni, zaviti v najgostejše meglo, kar posebno ustreza načinu življenja tjulenjev. Ladje, ki plovejo mimo, radi megle ne zapazijo otokov, vendar slišijo ljudje na ladjah rojenje tjulenjev daleč ven na morje, tako da sleherni mornar takoj spozna bližino otokov Pribilov.

Samci-tjulenji so velike živali, 2 do 2.5 metrov dolgi, petkrat so večji ko samice in so imo tega poligami. Samec ima harem s 40 do 50 samicami, vendar so med njimi paše, ki je njih last po 75 do 100 "žena."

Samci pridejo že nekaj tednov pred samicami na otoke. Ko priplavajo še samice, se začne izbira harema. Gorje ga podjetnim "fantom," ki hočejo kako samico spraviti iz harema! Samci so venomer le s tem zaposleni, da branijo svoj harem. Tu so odrasli, podjetni tjulenji 5 in 6 let stari (tudi družinski očetje so vmes), ki ogražajo kak harem in če kak

starejši paša samo enkrat podleže, mu že preti nevarnost, da ne izgubi le tiste samice, ampak da mu vsa čreda preide drugam. Premagane samce porinejo prav na skrajni rob črede in nič drugega ne morejo storiti, ko da skušajo kako samico izvabiti iz tujega harema, ali pa da počakajo prihoda tjulenskih telic, to so po dve leti stare samice, ki pridejo prvokrat na parjenje.

Samci, ki imajo manj ko pet let, se v velikem ovinku izognejo starejšim, sicer bi jih divji mogočniki na kosce raztrgali.

Kadar pridejo tjulenske telice, se začne šele pravo družabno življenje na Pribilovskih otokih. Preizkušeni družinski očetje in že odpravljeni stari in podjetni fantje jih hitijo pozdravljati in ljubkost mladim lic se izraža le tako, da se čudovito krotko in skromno vedejo z njimi. Slednjič se le odločijo, da pristopijo h kakemu haremu. Gorje ga pa, če bi potem samica hotela oditi iz harema! Samec se kar bliskoma privlači za njo, jo surovo zgrabi za tilnik in jo zažene v glavo navzdol nazaj v harem. Na Pribilovskih otokih ni nobene "sporazumne ločitve."

Tjulenjeva samica vsako leto spovrže po enega mladiča. Ker traja brejost 362 dni, so skoraj vedno breje in uravnajo ves čas svojega prihoda na otoke tako, da pride čez pet dni nato mladič na svet.

Kadar pride samec iz vode, da si izbere samico za harem, tedaj tri dolge mesece ne žre, ne pije in ne spi prav nič, ampak posveča vse tri mesece svojo pozornost samo in edino le svojim samicam. Tjulenj je prav tako pozoren ko tiranski gospodar. Vse tri mesece se preživlja izključno le s svojim oljem in ko je konec te dobe parjenja, je tako mršav in ožemogel, da po več dni samo spi, preden more iti v vodo in si iskati hrane.

Tjulenji z nezmotljivim nagonom poznajo svoje mladiče in so strahotno dobri plavalci: po 100 kilometrov preplavajo v eni uri in plavajo zdržema prav dolgo časa. Če odplavajo "matere" po 250 kilometrov daleč v morje po hrano in se nato vrnejo na otok, spoznajo svojega mladiča med stototisoč raznih mladičev. Če pa je kak samica v morju ubita, tedaj pogine tudi njen mladič na otoku, ker mu nobena druga samica ne da niti kapljice mleka.

Čim so prvi znaki zime tu, zapustijo tjulenji Pribilovske otoke in jih ni nato več mesecev videti. Šele malo časa pred tem, preden se odpravijo na pot v arktične pokrajine, se zberejo na južnokaliifornijski obali, ne da bi se v Kaliforniji prikazali na kopno. Le tisti čas, ko so na Pribilovskih otokih, so tjulenji na suhi zemlji, sicer nikoli in nikjer ne in še zdaj ni natančno dognano, kod se potikajo v drugih mesecih. — Lovci na tjuljenjevo krzno smejo pobijati samo samce brez družice, na kar vlada Zedinjenih držav strogo pazi. S kožami samic sploh ne kupčujejo, ker so vse samice tjulenjev z Alaske zaščitene radi razpjojenja.

Kože tjulenjev z Alaske stroji neka posebna ameriška tvrdka, ki te kože tudi barva in striže na poseben, preizkušeni način, ki je skrivnost te tvrdke. Predelavanje ima 125 točk. Ko prestane koža vseh 125 točk predelave, je tjulenjevo krzno zares izredno mehko, lahko kot svilu in trpežno. Prodaja ga samo država.

Srnjak v podzemeljski
železnici

Iz Berlina poročajo, da je nedavno na berlinski podzemski železnici nastalo nenkrat veliko razburjenje. Železniški uradniki in drugo osebje podzemskih železnic so morali namreč vso noč loviti srnjaka, ki je zašel v predor podzemskih železnic. Srnjak je namreč ušel iz berlinskega živalskega vrta ter je najprej hotel iti domov ter se past na neko predmestno pokopališče. Tu pa ga je menda že kdo prepadil, nakar je odhitel proti notranjemu mestu. Čeprav je bila že temna noč in so po vseh prometnih plicah gorele slepeče luči, se je vrli srnjak prav dobro izogibal drvečim avtomobilistom. Ko pa se je tega naveličal, je kratkomalo po bližnjih ulicah skočil navzdol v predor podzemskih železnic. Ker je bilo tukaj tudi preveč slepeče svetlobe, jo je ucvrl dalj skozi predor, in sicer naravnost proti notranjemu mestu. Železničarji so morali seveda drveti za njim. Kajpada je bil vrli srnjak precej bolj uren kakor pa železničarji. Ker mu pa železničarski možje le niso dali miru, se jim je skril pod vagon podzemskih železnic, misleč, da ga tam nihče ne bo iskal. Pa se je zmotil. Prišli so možje in ga opazili. Nato so tiho prinesli vrvi in ga ujeli v zanko. Drugo jutro so ga vrnili živalskemu vrtu docela nepoškodovanega. Imel je pač srečo, da je ušel v Berlinu, sicer bi bil morda kje na samotni prišel pregodaj v kuhinjski lonec.

Kače so navalile na mesto

V južni afriški provinci živi veliko večina samo takšnih ljudi, ki stikajo za diamanti in zlato ter si skušajo na ta način olajšati življenje. Vendar pa morajo, kakor za kazen, včasih preživeti malo strahu. Tako se je zgodilo zadnjič prebivalcem glavnega mesta južno afriške province Kimberleya. Letos v teh krajih kar ni hotela nastopiti deževna doba. Suša je bila neznosna in pojavile so se v velikanskih množinah razne strupecne kače, ki jim vročina vsekakor bolj prija kot pa ljudem. Kače pa se hočejo tudi preživeti in tako so zadnjič navalile proti mestu Kimberleyu. Prebivalstvo je prevzel nepopisen strah. Velikansko kbro so našli celo na nekem postajališču cestne železnice, drugo, nič manjšo, pa na vrtu samega ravnatelja zlatega rudnika. Njegov edini sinček se je igral na vrtu in ni niti malo slutil, da se plazi nekaj metrov proč od njega velikanska strupena kača. Pravijo, da so delavci ravno v zadnjem trenutku še preprečili, da kača ni pogoltnila otročiča. Dosti so imeli opravka, da so jo pobili. V Kimberleyu so v strahu pred številnimi kačami zaprli vse šole. Bil je izdan na prebivalstvo tudi poziv, da ne smejo puščati otrok samih na cesti. Nad kače se je morala spraviti celo policija. Pred kačami pa niso v nevarnosti samo otroci, pač pa gotovo ne dosti manj tudi odrasli, ki z največjo previdnostjo odhajajo iz svojih stanovanj na delo v rudnike. Onim pa, ki jim ni treba delati, pa se zdi bolj varno samo doma.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Napravili smo sedalo, ter ga pritrčili z srobrotom, da je bila naša "ujšknca" ali gugalnica gotova. Da je ob taki napravi marsikdo telebnil na tla, ko je bila naša gugalnica najbolj v akciji, o tem ni treba poudarjati. Ampak kaj smo se mi zmelnili, če se je ta ali oni udaril na koleno ali magari na glavo.

Ko smo se tega naveličali, pa hajdi kožo biti, ali pa žogo, ki je bila pa seveda lesena in smo jo kar sami stesali in izrezali. Po vsem tem smo se spravili pa k potoku nad ribe in žabe, ki niso imele nikdar miru pred nami. Marsikdo je pri tem lovu štrbunknil v vodo, ali si je pa premalo zavijal hlače in se je kar naenkrat znašel do pasu v vodi. Potem pa hajd sušiti se k ognju, živina pa v škodo. Naša živina mi je navadno ušla na zapadno stran, na podpeško polje, Mazeleve in Trojerjeve v Zakotek, Pršinove so jo ubrale gori v Laz, tem ali onim so se pridružile Anškove. Ob tej priliki smo seveda pozabili na ribe in žabe, pa tudi na mokre hlače, ter šli lovit živino. Pri sem smo se prav previdno ogibali, da nas kdo ne zasači ter nam ne navije ušes ali pa jih nam nameče z brezovko po zadnji plati, kar smo pač zaslužili. Najbolj nevarno je bilo pa, ako jo je živina ubrala domov in je pri tem bilo treba prekoračiti železnico. In pripetilo se je, da je bila živina ravno na progi, v tem so se pa zaprle "rampe" ali zavornice in nevarnost, da živino povozi, ni bila majhna. Takrat smo pa drveli čez drn in trn, ter od daleč vpili nad živino. Sreča za nas je bila, da so Vrčevci oče, ki so bili tam za železniškega čuvaja in so zapirali zavornice, čisto preprečili nesrečo. Parkrat je povozilo Trojarjevo živino ter so bili enkrat kar tri živinčeta namah ubita od brzovlaka, ampak ne po naši krivdi.

Nek star možak, ki je služil takrat za pastirja, je šel, pa je privzdignil zavornico ter pogljal živino na prog. Ko je šel, da privzdigne še drugo zavornico, je pridrvel brzovlak ter povozil živino. Zato so potem oče določili domačo hčer Ančko, da je bolj pazila na živino. Na tistem križišču je nekoč povozil vlak nekega Mrlaka, ki je svoječasnno spremljal v Ameriki škofa Barago.

Često se je pripetilo, da smo živino enostavno izgubili v grmovju. Mi smo se spravili nad srake in šoje ter iskali razne ptice, pri tem pa živino izgubili. Potem smo pa pričeli moliti, zdaj sv. Martinu, pa sv. Trem Kraljem, kajti bali smo se šibe, ki je bila neizogibna, ako se ni pravčasno našlo živine, ali pa jo je kdo drugi zasačil v kaki pšenici ali detelji. V takem slučaju je bil ta ali oni v kleščah, ker šiba je bila neizogibna.

Nekoč smo pa hoteli, da napravimo za našo slavno vas tudi korist in sicer veliko korist. Na vasi je zdaj pri tej, zdaj pri oni hiši zmanjkalo kokoši, katere je odnašal lisjak. Pa napravimo pastirji slovesen sklep, da mi bomo ugnali tega lisjaka.

Slovesno, kakor Liga narodov v Genevi, smo pastirji protestirali proti lisjakovemu početju, ter smo sklenili, da ga uničimo. Ta posvetovalni zbor je bil gori med našo Korbeo in Pršinovim lazom, kjer smo napravili tale načrt. Da gremo pred lisjakovo luknjo, ter gori nad luknjo zakurimo velik ogenj, da z dimom in ognjem uničimo lisjaka. Nabrali smo suhega brinja, potem dosti raznega dračja, katerega je bilo dosti na razpolago, pa se podamo pred lisjakom "dom." Nekaj jih je pazilo na živino, trije

smo šli pa tja nad lisjaka. Eden je kuril, kot bi gorel kres, dva sva pa z gorjačami čakala, kdaj lisjak plane iz luknje, da ga kar tam na mestu pobijemo. Čakamo, kurimo, lisjaka od nikoder. Niti na znanje ni vzel, mrcina. Jaz sem menil, da lisjaka ne bo. Pršinov Lojze je pa ugotavljal, da se je skoro gotovo že zadušil od dima, ki smo ga kadili v luknjo. Da bo pa bolj gotov, smo še naprej kurili ter končno konstatirali, da smo lisjaka že končali. Prav veseli smo bili, da kar ponosni smo bili, da smo ugonobili kurjega roparja. To veselo novico smo, kajpada, povedali vaščanom, da sedaj lisjaka ne bo več. Ampak to naše veselje ni trajalo dolgo. Nekaj dni po tem dogodku je že zopet rogovilil po vasi ter pograbil pri nas nekaj kokoši in pa še petelina povrhu. Nekaj časa smo se jezili in trdili, da je najbrže to kak drug lisjak. Končno smo pa le nekako indirektno dosegli, da je mrcina dobil svoje plačilo.

K nam gori v naše griče je često zahajal dr. Ivan Tavčar, bivši ljubljanski župan in pa pisatelj. Tam je imel nekaj časa svoj lovski revir, ki je obsegal Sivecov grič, Žalosten grič, potem sv. Jožef ter okolico. Tako pridejo neko jutro ljubljanski jagri: dr. Tavčar, Ivan Hribar, Šraj in še več drugih. Stari Cibrin in pa Adam, ki sta bila nekaka gozdarja, sta najela več gonjačev, da gremo pojak zajce in jih gonit pred puške lovcev. Ker smo mi najbolj poznali teren Sivecovega in Žalostnega griča, smo imeli med gonjači prvo besedo. To smo se drli gori po griču ter vpili: U, ta, ta, ta in tolkli s palicami po grmovju. Bistriški Blekri je pa trobil na lovski rog, ter komandiral pske, ki so skakali po grmovju. Kar prepodimo tistega lisjaka, ki jo je ubral doli, kjer je imel ravno dr. Tavčar svoj lovski "štant" ter čakal, kdaj mu priženemo kakega zajca, pa smo mu prignali lisjaka, katerega je bil pa dr. Tavčar še bolj vesel. Dr. Tavčar pomeri in sproži. Lisjak se za hip ustavi ter pogleda nazaj. V tem pa zagrmí Tavčarjeva dvocevka drugič in lisjak je obležal. Tako smo pomagali ugonobiti lisjaka.

(Dalje prihodnjič)
Španski vladni zrakovci silno poraženi

Gendave, Francija, 13. decembra. Cela flotila španskih vladnih zrakoplovcev je bila poražena na nacionalistih. Socialisti so nameravali napasti nacionaliste nad aragonsko fronto, toda nacionalisti so jih pravčasno opazili in uničili dvajset najboljših vladnih zrakoplovov, dočim so nacionalisti zgubili le enega.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Prepričal sem se tistikrat, da moj obraz že po naravi ni posebno duhovit. Kajti, da bi se naredil čisto neumnega, tega pa res ne znam. In prav neumen je moral biti moj obraz, čisto bedast, sicer bi si mi ne upala natvezovati takih abotnosti. Škipetarja sta nas morala vendar videti, če sta res čakala kje v gozdu.

Zlezli smo v hrib. Gozd se je zredil, jezili smo še kakih sto korakov, pa razjahali in privezali konje.

Sitna reč! Nameraval sem se jima v ugodnem trenutku izmuzniti in se vrniti k tovarišem. Za vsako ceno sem moral svojega konja spraviti globlje v gozd.

Poiskal sem gumb, odpel konju podprsi jermen in se delal, kot da ga mislim rahleje zapeti, pa sem mu neopazeno djal koničasti gumb pod sedlo na golo kožo in jermen se močnejše nategnil ko običajno. Učinek moje zvijače se je moral kmalu pokazati.

Aladžija sta medtem poiskala primeren prostor za zasedo. Videlo se je med drevjem po cesti nazaj, sama pa sta bila skrita za skalami. Odložila sta puške in si odpela tudi čakanke. Uganil sem, kaj nameravata. Prepričana sta bila, da mi s krogli ne moreta do živega, pa sta me mislila napasti s čakani. V metanju čakana so Škipetarji zelo spretni. Pa nisem se bal tega orožja. Čakan je podoben indijanskemu tomahawku in v metanju tomahawka je bil moj učitelj neprekosljivi Winnetou.

Prisedel sem, tiho smo se pogovarjali. Čisto tako sta govorila in se obnašala, kot da res hočeta pomagati svojim prijateljem tujcem. Kaj bom rekel in storil, ko se bo pokazalo, da sta pravzaprav sama tista roparja, to jima je bilo seveda vseeno. Lahko sem v Skopljju pripovedal o "Škipetarskem udaru" pa se dal radi svoje neumnosti in lahkovernosti za norca imeti, če sem hotel.

Gumb je medtem že deloval. Halefov konj je bil nemiren, prhal je in brcal.

Aladžija sta se jezna ozirala po njem.

"Kaj pa je tvoji mrhi?"
"G nič," sem dejal nedolžno.
"Nič—? Nemiren je, izdal naju bo!"

"Zakaj?"

"No, Škipetarja ga bodeta čula. Saj divja in skače ko obseden! Vse nam bo pokvaril!"

Mislil je seveda reči, tuji ga bodo čuli—

"Lahko da bo še huje divjal," sem povedal ravnodušno.

"Še huje—? Zakaj?"

"Ne trpi tujih konj blizu sebe. Ne morem mu te muhe odvaditi. Vedno ga moram privezati v stran od drugih konj."

"Pa ga priveži globlje v gozdu!"

Vstal sem.

"Stoj!" me je prijel. "Pusti oedejo in nož tukaj! In tudi šaš odloži!"

STANOVANJA V NAJEM

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

1397 Addison Road, 6 sob, spodaj

887 Ansel Road, za 2 družini, 4 sobe vsaka

548 E. 123 St., 8 sob

3839 St. Clair Ave., za 1 družino

15937 Whitecomb Ave., hiša za 1 družino, 5 sob

Vprašajte pri

The North American Mortgage Loan Co.

6131 St. Clair Ave.

Tel.: Henderson 6063

Tekma z volkovi

Pozimi leta 1844 sem se mudil v Mainu, najsevernejšem delu Združenih držav Severne Amerike, in sem imel dovolj prostega časa, da sem ga lahko posvetil velik del divjim zabavam v tej še tako malo obljubljeni deželi. Nobena izmed njih pa me ni bolj mikala kot drsanje. Samotna in globoka jezera v tej severni državi, ki ob strašnem mrazu tamkajšnje zime po več mesecev popolnoma zamrznejo, nudijo ljubitelju te zabave najboljšo priliko zanjo. Čestokrat sem si natknil svoje zarjavele drsalke in zletel po bleščeči se rečni gladini, da mi je srce kar močnejše utripalo. Na enem teh izletov pa se mi je pripetil dogodek, katerega se še sedaj z grozo spominjam.

Zapustil sem hišo svojega prijatelja vprav preden se je zmrzilo, da se z drsalkami spustim kos poti po krasnem Kennebecu, ki teče tik mimo vrat. Večer je bil lep in jasen. Mlaj je sijal na polede neke smreke, ki so obrobile breg — prava vilinska slika. Vsa priroda je bila tod v tisti tišini, v katero se včasih tako rada pogrezne: voda, zemlja in nebo se je zdelo kot potopljeno v najpokojejši mir.

Preletel sem morda dve miljii po reki navzgor, ko sem prišel do kraja, kjer se je stekal v reko majhen potok. Zavil sem vanj, da preiščem njegov tok. Stoletni borovci in jelke so se bočili nad njim in tvorili vedno zeleni obok, ki se je bleščal in iskril v zimski obleki; vse je bilo temno pod tem obokom, toda bil sem mlad in brez strahu, in ko sem pogledal v to umetelino podoba večnega pragozda, mi je srce od veselja utripalo. Moj divji hura je zadonel po gozdu in prisluhnil sem zvoku, ki je vedno znova odmeval, dokler se ni spet vse pogreznilo v molk. Le sem in tja je kakšen samotni ptič oplazil s perotni vitko jelko.

Mogočni knezi gozda so stali tod, ko da bi jih ne moglo upogniti nič razen časa. Mislil sem o tem, kolikokrat se je pač skrival za temi drevesi indijanski lovec, kolikokrat je

puščica z njegovega loka zadela jelena ob tem potoku in kako se je marsikaterikrat moral razlegati njegov divji klic zmage. Opazoval sem sove, kako so plahutale nad menoj, in zadrževal sem sapo, da bi slišal njihovo skovikanje v daljavi.

Izenada pa je zadonel glas, ki se mi je zdel, da mi prihaja k nogam iz ledu. V začetku glasen in grozen, se je končaval v eno samo enolično cviljenje. Prebledel sem. Nikdar poprej ni slišalo moje uho takega zvoka; imel sem ga za nekaj nadzemskega, za hrušč, ki ga poraja kakšen prebivalec pekla — tako neizrekljivo divje mi je zazvenel v tej globoki samoti. Zdajci sem zaslišal, kako pokajo veje na bregu, kakor da lomasti žival; kri mi je udarila v glavo v tako silnem navalu, da me je zapela koža, in čutil sem vsaj olajšanje, da imam opraviti s stvarmi pozemskega izvora, ne pa z duhovi, kakor sem si bil skrajja predstavljal. Moč volje se mi je povrnila in ozrl sem se okoli sebe po sredstvih za obrambo. Mesec je sijal skozi odprtino, po kateri sem bil stopil v gozdno temo, in ker se mi je zdelo to najboljše sredstvo za svojo rešitev, sem planil notri kot blisk. Razdalja je znašala komaj tri sto čevljev in težko bi bila lastavica prekosila hitrico mojega bega. Ko pa sem obrnil oči na breg, sem lahko opazil dva temna predmeta, ki sta po bliskovito šinila po gošči, tako hitro, da sta me skoraj dvakrat prekašala. Po tej hitrici in krat-

kem laježu, ki sta ga od časa do časa novaljala, sem nenadoma spoznal, da sta dva, mnogo strahu povzročujoča siva volka!

Nikdar poprej nisem naletel na katero teh živali; po tem pa, kakor so mi jih bili opisali, sem imel malo veselja, da bi se z njimi seznanil. Njihova neukročena divjost in neutrudljiva moč, za katero se je zdelo, da je del njihove narave, prestraši vsakega popotnika, ki ga zaloti noč. S svojim neutrudljivim galopom, ki lahko upuha sovraštvo psa in lovčev ogenj, zasledujejo ljudi, da jih samo smrt lahko loči od njih. Grmovje, ki je obrobilo breg, je letelo ob meni naglo kot blisk, ko sem švilgal mimo na svojem begu. Skraj bi bil dosegel izhod iz drevesnega obloka, le še sekundo, pa bi bil prilično na varnem, ko se je pojavilo krdo novih zasledovalcev tik pred menoj, na bregu, ki se je dvigal približno deset čevljev visoko. Nisem imel časa, da bi bil premešljeval; sklonil sem glavo nizdol in zdrčal dalje. Volkovi so poskočili; toda glede moje hitrice so se vračunali, skakali so za menoj, dočim je drvel plen, ki je bil predmet njihovega upanja, venkaj na gladino reke.

Nagon me je vodil po poti domov. Lahki snežni kosmiči so se mi drobili na železju drsalk in že sem mislil, da sem svojim zasledovalcem prilično odnesel pete, ko mi je njihovo divje tuljenje povedalo, da so mi spet za petami. Nisem se ozrl, čutil nisem niti veselja niti bojazni, le misel na dom, na veselo obraze, ki so čakali, da se vrnem, na solze, če bi me ne mogli več videti, to me je venomer prešinjalo, in tedaj se je vsa sila mojega duha in telesa obrnila samo in izključno k temu, da uide. Marsikak dan mi je minil na drsalkah, nikdar pa si nisem bil mislil, da mi bodo kdaj edino sredstvo, da se rešim. Vsako minuto mi je pravil lajež mojih zasledovalcev, da so mi tik za petami. Prihajali so bliže in bliže; slišal sem korake njihovih nog na ledu in mislil, da lahko čutim njihov globoki dih. Sle-

V bližini Bluefield, W. Va. je skočil s tira vlak, pri čemer sta bili ubiti dve osebi, 73 pa jih je bilo ranjenih. Reševalci so morali v snežnem viharju, ko so reševali ranjence.

Otroke, ki so bili zadeti od paralize, učijo plavati, da se jim udje bolj gibljejo in dobivajo nazaj svojo moč. Otroka privežejo, da leži na vodi in posebna učiteljica ga uči, kako naj giblje z udi.

herni živec in sleherna mišica vsega mojega telesa je bila skrajno napeta.

Tisti trenutek sem se ozrl, prestrašen po neznani senci, naokrog, in opazil, da se mi je pridružil neki drugi drsalec. Tudi glede njega se je zdelo, da ga gode; toda niti jaz niti on nisva imela toliko sape, da bi zinila besedo.

Drevesa ob bregu so se zdela da plešejo v nejasni svetlobi, in že se me je začela prijemati cmotica. Gonja je bila neznosna, glasovi mojih zasledovalcev pa so bili taki, da so vzbujali grozo — tedaj pa me je nenadoma neprosto voljen obrat zanesel iz smeri. Volkovom tik za nama, ki niso bili v stanu zdržati ali se obrniti, pa je spodsralo, da so padali in drčali še dober kos proge naprej. Iz krvavih gobcev so jim viseli jeziki, njihovi beli zobje so se iskri, temne pisane prsi jim je pokrivala pena, in ko so švigili mimo naju, so jim žarele oči in so tulili od besa in gneva. Nenadoma se mi je porodila misel, da ta slučajni dogodek smotreno izkoristim, da jim uide — to se pravi, da bi se jim venomer izmikal, kakor hitro bi se približali, ker jih tvorba njihovih nog ovira, da bi tekli po ledu drugače kot v ravni črti. Tedaj sem imel ravno toliko sape, da sem svojemu neznanemu spremljevalcu sporočil ta načrt, katerega je takoj odobril. Temu primerno sva ravnala. Volkovi pa čim so postali spet gospodarji svojih nog, so se znova obrnili proti nama. Gonja se je na progi 50 čevljev dolžine po toku reke spet obnovila. Takoj so nama bili spet za petami, ko sva opisala lok in pustila svoje zasledovalce, da so zdrveli mimo. Z enim samim pogledom sva se sporazumela o skupnem manevru. Divje tuljenje je pozdravilo najin obrat in volkovi so spet s svojimi kraki spodsrali po gladkem ledu, oblikujoč popolno sliko nemoci in onemoglega besa. Tako sva pridobila približno 300 čevljev pri vsakem obratu. Dvakrat ali trikrat sva manever ponovila in volkovi so bili od trenutka do trenutka besnejši, pa tudi bolj upehani. Bila sva rešena. Nahajala sva se sedaj nasproti hiše in krdo pastirskih psov, katerih pozornost je povzročil hrušč, se je divje zapodilo iz svojih koč. Volkovi so opustili svoj blazni tek in se, videč, da jim je ušel plen, spustili v beg. Opazovala sva jih, dokler niso njihove temne postave izgubile za bližnjim gričem.

Zdaj šele sva si lahko nemo podala roke. Hitela sva v sobo in sedaj mi je moj hitro pridobljeni prijatelj pripovedoval, da je zdravnik in da je hotel k bolniku, ko so ga nenadoma napadli volkovi in ga poggnali za menoj. Bil je mnenja, da mi dolguje rešitev življenja, dočim sem si jaz priznal, da sem čutil z njegovo prisotnostjo znatno olajšanje zaradi prestopanja strahu in se znova opogumil. Dovolj, bila sva rešena.

DNEVNE VESTI
Zedinjene države ne bodo zadovoljne z navadnim japonskim opravičilom
Washington, 13. decembra. Razmere med Zedinjenimi državami so danes bolj napete kot so bile kdaj v zadnjih letih, ker so japonski topovi potopili ameriško topničarko Panay, katero so obstreljevali. Ameriški državni oddelek še nima vseh podatkov kako se je stvar pripetila, ker ameriški poslanik v Sangaju še ni uradno poročal. Prvotna poročila, da so Japonci potopili tudi tri parnike, ki so bili last Standard Oil družbe iz New

Yorka, niso resnična. Potopljen je bil samo en parnik in trije pa zadeti. V državnem oddelku ameriške vlade molčijo o dogodku, dokler ne dobijo uradnega poročila iz Kitajske, toda videti je že, da to pot Zedinjene države ne bodo zadovoljne samo z navadnim japonskim opravičilom. V kongresu že zadržujejo, da mora ameriška vlada zahtevati "popolno zadoščenje," javno opravičilo in povrnitev vse škode, nadalje slovesen pozdrav ameriški zastavi in druge podrobnosti.

Henry Ford je daroval 1,127 akrov zemlje za delavske hiše

Detroit, 13. decembra. Zastopnik Ford Motor Co. se je danes izjavil, da je daroval Henry Ford 1,127 akrov zemljišča v mestu Dearborn. Svet je namenjen, da se zgradijo na njem moderne hiše za delavce. Darovana zemlja je vredna najmanj \$1.500.000. Delavec, ki bo gradil hišo, bo potreboval kupiti le material in plačati za delo, dočim je zemlja prosta. Najmanj 5.000 novih hiš se lahko postavi na tem zemljišču. Vsaka hiša bi imela pri tem dovolj obširen vrt. Govori se tudi, da namerava Ford sam začeti z gradnjo hiš za svoje uslužbence, ki bi se naselili v teh hišah in plačevali malenkostno najemnino, ki bi zadostovala, da se pozneje plačujejo davki in izvrše potrebna popravila. Nadalje pravi poročilo, da bi Henry Ford izdeloval sam potrebni material za gradnjo hiš, katerega bi prodajal za ceno, kot njega velja.

Direktor javne varnosti
Direktor javne varnosti v Clevelandu Eliot Ness, desna roka župana Burtona, o katerem pišejo, kako je delaven, je bil od zadnjih volitev, torej v petih tednih, že sedemkrat odsoten iz Clevelanda po tri ali več dni. Pohaja na razne bankete v drugih mestih in državah, kjer dela propagando za Burtona pri republikancih. Burton upa dobiti republikansko predsedniško nominacijo v letu 1940. In na mestne stroške si pripravlja udobna tla.

MALI OGLASI

ZA PRAZNIKE
Obiščite in si nakupite potrebno in primerno oropvo za moške, fante in otroke, in sicer suknje, obleke, hlače, jopiče, klobuke, čepice, srajce, kravate, ovratne rute, spodnjo obleko, nogavice, rokavice, pasove in sploh vso moško, fantovsko in otroško oropavo v znani domači in zanesljivi trgovini

FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.

Išče se ženska
za hišna opravila na farmah. Zglašaj naj se na 929 E. 207th Street. (293)

V najem
se dajo dve sobi, kuhinja in spalnica za dve postelji. Vprašajte na 1007 E. 63rd St. (Dec. 14. 16. 19.)

MOŠT IN SODI
Ako želite res dober mošt in sode po nizki ceni, tedaj se zletisite takoj pri
FRANK GABRIEL
1210 E. 60th St. ali pa na 1383 E. 53rd St. (Dec. 10. 11. 14.)

PIANE se prodajo po zelo nizki ceni; dobro ohranjene. Norwood Appliance & Furniture Co. 6104 St. Clair Ave. (Tues. Thurs. X)

DOBER PREMOG
PO ZMERNI CENI
L. R. Miller Fuel Co.
1007 E. 61st St.
ENCLICOTT 1032

Železna cesta

ROMAN

"Neale!" je šepnila. "Fresno sem videla!"
"Kdo je to?" je začudeno vprašal Neale.

"Eden iz Duradove tolpe."
"Aha!" je vzkliknil Neale in potegnil Allie v stran. "Ali se ga bojiš?"

"Do smrti ga ne bom pozabila. On je eden tistih štirih razbojnikov, ki so zažgali Slingerlandovo kočjo in so me odvedli."

Neale se je zdrnil, kakor da ga je pičil modras, in krčevito privil devojko k sebi. "Tudi jaz sem ga videl. Bil je s tistimi klateži, ki so nas posetili v Slingerlandovi dolini. . . Velik, širokopleč, z rdečim obrazom in hudobnimi očmi."

"To je Fresno. Najbrže je taboril s svojo tolpo pri kopah."

"Saj ne ve, da si tukaj, Allie. Nič se ne boj."

Allie se ga je oklenila; spet je začutila neizmerno grozo, s katero jo je navdajala misel na to svojat. Pomiril jo je, delaje se brezskrbnega, kar pa

nikakor ni bil, in ji je zabičil, naj se ne gane iz tega varnega kotička. Nato se je vrnil na svoje mesto v sosednji izbi.

Dan je naglo mineval. Ob legovalci so čakali in odlašali, kakor bi se igrali. Neurejeno streljanje je trajalo vse popoldne. Včasih je stekel kak predrzen delavec s postojanke na postojanko in Sjuzi so ga obsuli z besno salvo; prav tako so branilci brezumno streljali na vse, kar je bilo podobno Indijancu. Do pravega boja pa ni prišlo.

Kmalu se je pokazalo, da čakajo Sjuzi teme. V sivem večernem somraku je zletela z loka užgalna puščica in je na lik padajoči raketi začrtala v zrak krivuljo srščih isker. To je bilo znamenje; peklenški krik se je vzdignil vse naokoli. Pokanje indijanskih pušk je utihnilo. Ko je nastopila noč, so se z vseh strani zaškrilili majhni plamenčki; Sjuzi so se pripravljali na obstreljevanje tabora s točo gorečih puščic.

Anderson se je posvetoval z Baxterjem, kaj bi bilo storiti. "Obkoljeni smo," je rekel jasno in kratko. "Rdečkožci nas mislijo ugnati z dimom. Preklete žaltava bo."

A že je bil zrak mahoma poln srščih ognjenih prog in travov. "Hura!" kopačev je izzivajoče odgovarjal bojnemu kriku divjakov. Ploha isker se je usipala na tabor. Sjuzi so bili prestali streljati iz pušk; zvok njihovih glasov je kazal, da so se v zaščiti teme splazili bliže k zaslonu.

In zdajci je vzplamenela onkraj barikade žarka svetloba; eden izmed šotorov se je bil vnel. Indijanci so zmagovalno zatulili. Neale in njegovi spremljevalci so se potuhili v senco. Od plamenov gorečega šotora se je užgal sosednji šotor. Toda nobenega Indijanca ni bilo na izpregled. Tuljenje je utihnilo. In tisti mah je Neale začel gluho udarjanje puščic. Skoro obenem je vzplapolala streha inženjerske barake, napravljena iz platna, razpetega po lesenem ogrodju. V naslednjem trenutku je objel plamen streho kladar. Pozorišče je bilo razsvetljeno kakor za belega dne. Spet so jele pokati puške. Spretni Indijanci so sipali svinčenke in puščice v prostor za barikado in na stene poslopja, med tem ko branitelji niso imeli kam pomeriti.

Anderson, Neale in Baxter so se mrko posvetovali. "Sodim, da je igra izgubljena," je rekel izvidnik. "Spravite ženske venkaj."

Neale se je splazil ob barikadi do vrat. Na tej strani poslopja je bila gosta tema, toda sence so se počasi zredčile. Stisnil se je k steni, umikaje se zrnomo, ki so živžgala mimo njega. Videti je bilo, da so dobili Indijanci za kladaro ojačenja. Neale se je splazil dalje in je pogledal iz za vogala. Goreči šotori so razsvetljevali ta konec bojišča. Videl je kopače, kako so begali sem ter tja in streljali, nekaj na tej, nekaj na oni strani kočje; mnogo ljudi se je prerivalo med vrati in okoli oken. Neale se je brzo umaknil k oknu na temni strani kočje in je zlezal noter. Vrata v tem prostoru so bila odprta in skoz odprtino je Neale videl besnenje požara na strehi inženjerske barake. Slišal je vresčanje žensk; očividno so tudi

one hitele iz kočje. Neale je stekel v izbo, v kateri je bil pustil Allie. Zaklical jo je po imenu. Nič odgovora; toda naraščajoči hrup pred okni je pregluševal njegov glas. V izbi je bilo tema. Neale je tipalje dospel ob steni v kot za ognjiščem. Allie ni bilo nikjer. Izba je bila prazna. Ko se je sklonil in segel nizko ob tleh, je z rokami zadel ob vrečico, ki jo je bil pustil v Alliečinem varstvu. Najbrže jo je bila vrgla od sebe, ko je bežala iz goreče kočje. Toda Allie ni bila možna tega; bila bi držala vrečico, dokler bi imela le še količkaj moči in zavesti. Neale je pretaknil vse kote. Metej pred oknom je postajal čedalje hujši. Slišal je praske, letenje lesa nad seboj; kladara je gorela kakor goba. V zadnjem prostoru je bil že spopad. Može so se borili, kričali in metali drug drugega ob tla. Neale ni videl ničesar razen sence zajetnih postav in bližanja strelav. Nekdo je s se kiro razbijal vrata.

In zdajci je ponehalo praske, letenje, hrup požara in bojni krik, ali pa je vse to utonilo v novem, grmečem trušču. Neale je planil k oknu. Plameni gorečih šotorov so ugašali. Toda na robu svetlobnega kroga je videl vrsto jezdecev, ki je drevala na pozorišče.

"Vojniki!"

Počasi se je zdanilo. Jutranja luč je razodela marsikaj. Sjuzi so bili izginili, ne da bi ostavili kako sled, po kateri bi bilo moči oceniti njihove izgube. Inženjerska baraka, kladara in šotori so bili pogoreli. Oprava, posteljina, živila, orodje, pristojni in vse dragocenosti razen listin, ki jih je bil rešil Neale, so bile izpremenjene v pepel. Vojniki, osvoboditelji delavskega tabora, so bili obsojeni na post, dokler jim vlak ne pripelje novih zalog. Mnogo kopačev je bilo ranjenih, nekaj težko, a nobeden do smrti. Devet ljudi so pogrešali; med to deveterico je bila tudi Allie Lee.

Udarec je bil strašen, a vendar se Neale ni zrušil pod njim. Mnenje sočutnih prijateljev, da je Allie na vrat na nos planila iz goreče kočje in pala Sjuzum v roke, se mu ni zdelo verjetno. Vrnil se je s kopači v njihov tabor; in nič se ni začudil, ko je opazil, da je karavana voz, ki je počivala nedaleč od tabora, ponoči izginila brez sledu. Sledil jo je do sosednjega tabora, a tam so se kolotečine izgubile na razvoženi cesti. Drugi dan je jahal prav do Bentona. Toda vse njegovo iskanje in povpraševanje je bilo zaman. Žalost, gorje in obup so navaliли nanj, toda niti v sanjah ni pomislil na to, da bi se vdal v usodo. Vse, kar mu je bila Allie povedala, je oživelo v njegovem spominu; šele zdaj je dojel resničnost njenih besed. V misli, da je prišla spet Durandu v roke, je bila vendarle senčica upanja in tolažbe: tako vsaj ni bila prepuščena lopovom, kakršen je bil Fresno. To upanje, naj je bilo še tako obupno, je imel kolikorkrat mu je ostala med delom le urica odmora.

In tako je Neale za dne opravljal svoj trudopolni posel na progi, pozno popoldne pa se je vozil z delavci v Benton. Če je bila Allie Lee še živa, je morala biti v Bentonu.

Neale se je naselil pri svojem prijatelju Larryju. Izprava je hotel zamočlati cowboju najnovejšo dogodke: kako je našel Allie Lee in kako jo je že v drugo izgubil; in ko ni več kazalo odlašati priznanja, se je le nerad izneveril prvotnemu namenu.

Larryju je šla novica do živega. Najbolj verjetno se mu je zdelo, da je pala Allie Lee

spet Indijancem v roke. Vendar pa se je divje togotil na ljudi Fresnovega kova, na vso to razbojniško in obupanjaško svojat, ki je bila v Bentonu tako mnogoštevilna.

Neale je prosil cowboya, naj bo oprezen, naj se ne prenaagli, ampak naj čaka, da stvari dozore, in naj mu bo s tem v oporo, namesto, da bi s svojo vročkrvnostjo še pomnožil težave.

"Zdi se mi, dečko, da je Allie izgubljena," je mrko rekel Larry.

"Ne, Larry, ne! To ni mogoče. Če bi bila mrtva — ali pa — oh, saj bi moral čutiti!"

A Larry se ni dal uveriti. Poznal je okrutnost življenja na meji in vedel je, da skoro ni upati njene rešitve.

"Mislim, da si ogledam tega Fresno, če ga dobim v pesti," je zagodrnjal. In še globlje

nego dotlej se je vrgel v brezumni vrtinec bentonskega življenja.

Nekega večera je Neale našel cowboya doma, ko se je vrnil z dela. Čuden je bil videti Larry, ko je stal sredi sobe v sivem somraku in držal pas s samokresom v rokah. Neale je navil svetiljko in je posvetil nanj.

"Alo, Larry! Kaj ti je, da si tako bled? Žalost te je pogledati."

"Iz tiste pesalnice so me hoteli vreči," je rekel Larry.

"Kje?"

"Pri Stantonovi."

"Nu, pa so te vrgli?"

"Ho, ta bi bila lepa. Odšel sem mirno, sam od sebe. In kak večer jim izpraznim beznico."

Neale ni vedel, kaj naj misli. Mišice na cowbojevem obrazu so bile nekam ohlapele; stisnjene ustnice so mu vzdrtvale in roke so mu trepetale. Nato je resnobno in mrko zamahnil s težkim revolverskim pasom, kakor da se ne more odločiti, da bi ga odložil, pre-

den leže spat. "Red, menda nisi zgrabil za samokres!" je vzkliknil Neale.

V SPOMIN

prve obletnice smrti naše preljubljene in nepozabne hčerke in sestrice

FRANCES PRAH

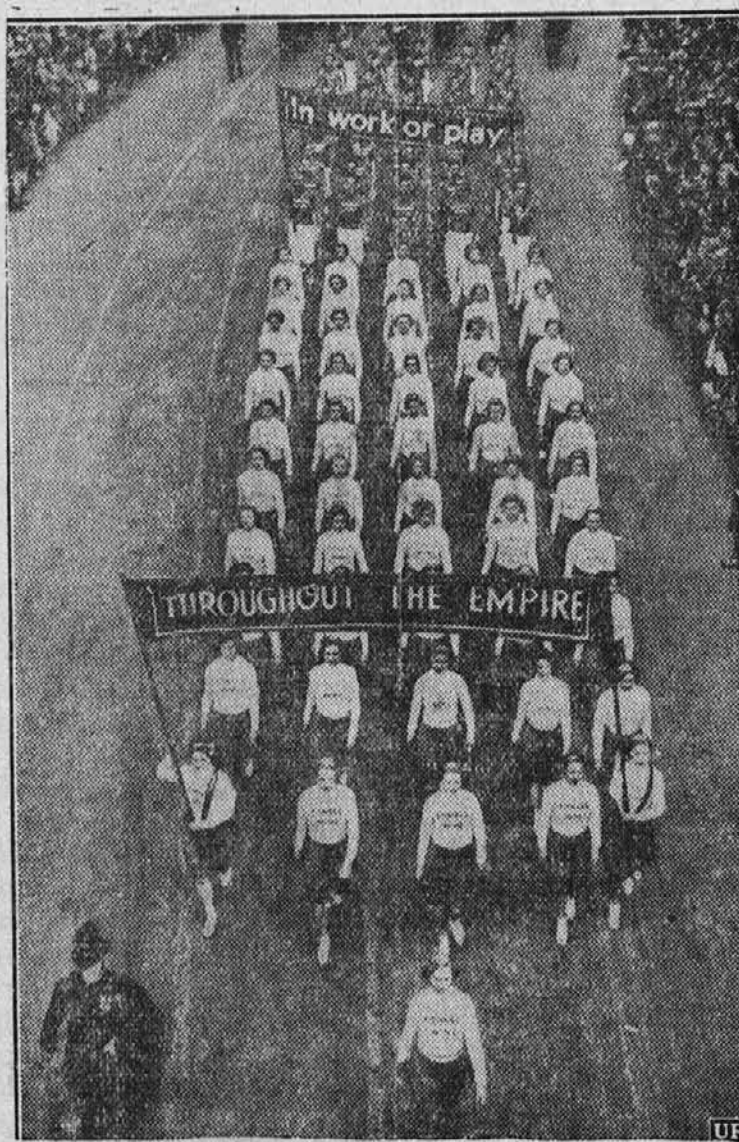
ki je umrla 14. decembra 1936.

Še vedno nam teko solze, misli nam k Tebi hite; ljuba sestra in hčerka, veseli se med angelci zdaj.

Žalujejo ostali:

Frank in Frances Prah, stari, Annie, sestra.

Cleveland, O., 14. dec. 1937.

Tudi v Angliji so se začela dekleta trenirati po zgledu Rusije, Nemčije in Italije, da bi v času potrebe lahko tudi zgrabile za orožje.

Harry L. Hopkins, vrhovni načelnik WPA je nagovoril 400 županov v Washingtonu, ki so prišli d. prošnjo, da se WPA dela nadaljuje po deželi.

Zadnji mesec kampanje

ŽENSKÉ ENAKOPRAVNOSTI

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

prve in najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki

KAMPANJSKE NAGRADE

Za sedanjo kampanjo so določene sledeče nagrade:

ODRASLI ODDELEK

Za vsakega novega člana(ico), ki se zavaruje za \$ 250 se plača \$1.50
Za vsakega novega člana(ico), ki se zavaruje za \$ 500 se plača \$2.50
Za vsakega novega člana(ico), ki se zavaruje za \$1000 se plača \$5.00
Za vsakega novega člana(ico), ki se zavaruje za \$1500 se plača \$8.00
Za vsakega novega člana(ico), ki se zavaruje za \$2000 se plača \$7.00

—Poleg tega Jednota plača tudi \$3.00 za zdravniško preiskavo—

MLADINSKI ODDELEK

Za vsakega člana(ico) pristoplega(o) v razred "A" ali "B" navadne življenske zavarovalnine (Ordinary Life Certificate) se plača \$1.00.
Za člane pristopile v razred "F" 20 letne "Endowment (Twenty Year Endowment Certificate)" zavarovalnine se plača sledeče nagrade:

Za \$ 250.00 zavarovalnine.....\$2.00
Za \$ 500.00 zavarovalnine.....3.00
Za \$1000.00 zavarovalnine.....4.00

Fripcmba: Zgoraj določene nagrade se plačajo šele potem, ko je novo pristopili član plačal 6 rednih mesečnih asementov. Do nagrad se upravičeni posamezniki, ki bodo nove člane(ce) za pristop pridobili. Poleg zgoraj navedenih nagrad se bo plačalo društvenim tajnikom in tajnicam še posebne nagrade po \$5.00 za vsakeh 10 članov in članic nad številom članstva, ki ga je društvo imelo 1. aprila 1937. **VAŽNO!** Tekom sedanje kampanje se v mladinski oddelek sprejema člane in članice brez zdravniške preiskave in to v vseh državah, razen v državah Connecticut, New York in Ohio. V teh treh državah morajo biti prosilci zdravniško preiskani, za kar Jednota plača \$0c za vsako zdravniško preiskavo.

35 LET 35 LET

BOŽIČNA DARILA

Najbolj pripravno darilo je darilo za dom—ker je najbolj trajajoče in najzadovoljivejše.

Oglejte si našo popolno zalogo pohištvenih daril in novosti.

Najbolj zmerne cene--lahka odplačila--velika izbira

Mi vam bomo z veseljem svetovali in priporočali pripravno darilo.

A. GRDINA & SONS, Inc.

6019 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2088

15301 WATERLOO RD.

KENMORE 1235

Zastonj 1938 koledarji Zastonj

Za božič

hoste najbolj razveselili svoje s predmeti, ki so potrebni v kuhinji in stanovanju ter imajo trajno vrednost.

ELECTRIC

ALARM CLOCK
CURLING IRON
CORN POPPER
COFFEE MAKER
COFFEE PERCOLATOR
CARPET CLEANER
HAND CLEANER
HEATER
HOT PLATE
HEATING PAD
IRON
KITCHEN CLOCK
MIXER
TOASTER
REFRIGERATOR
THERAPEUTIC LAMPS
WAFFLE MAKER

Vaše mladoletne sinove pa razveselite z električnim vlakom.

Za božično drevčce imamo izbero lučic, brez žic ali z žicami.

Posebnost pa je ravno sedaj: **znatno znižane cene na GRAND** kuhinjskih pečeh. Naročite jo sedaj, da se vam jo prav inštalira ter da bo potica in božično kosilo pripravljeno na novi **GRAND**.

Se priporočamo

JOS. KALAN IN SIN

TRGOVINA ŽELEZNINE
6421 St. Clair Ave.
vogal Addison Rd.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEND. 5670